

MANNELIJK EN VROUWELIJK

De aanleiding tot het accepteren van juist dit onderwerp is in uw ogen mogelijk een wat eigenaardige. In de geest bestaat er namelijk niet werkelijk een mannelijk en vrouwelijk. Ik hoop niet dat dat voor velen van u een grote teleurstelling is. Ik zal trachten dat duidelijk te maken.

In de geest leef je in een wereld waarin voorstelling (denken) bepalend is. Als je denkt 'man' dan ben je man. Denk je 'vrouw' dan ben je vrouw. En denk je mijnentwege 'boompje' dan ben je boompje. De hoofdzaak is en dat vergeten heel veel mensen, er is een verschil tussen de werkelijke persoonlijkheid (het werkelijke "ik") en de rollen die het stoffelijk speelt. Wat uw scherpe definitie in twee sexen op aarde in feite doet, is zeggen dat de chauffeur van een Volkswagen heel anders is dan de chauffeur van een Mercedes. Dat kan in status waar zijn - dat hoeft niet eens, maar het kan - het zegt echter niets over de chauffeur.

Als je een vrouwelijk lichaam hebt, dan word je op aarde gezien in een bepaalde rol. Je hebt bepaalde functies, bepaalde mogelijkheden en die hebben mannen nu toevallig niet. En omgekeerd natuurlijk: ook de man heeft een eigen rollenpatroon. Hij heeft een eigen conditionering en zijn speciale mogelijkheden tot functioneren. Die te ontkennen is dwaas. In al die gevallen gaat het over het voertuig, niet over de persoonlijkheid. Hoe men op aarde is gekomen tot die eigenaardige waardering, voor alles wat met de geslachten in verband staat, dat kunnen we kort bekijken.

Er zijn altijd twee sexen geweest. Maar er is wel een periode geweest dat de mannen helemaal niet wisten hoe het nu kwam dat de vrouwen moeder werden. Ze deden er wel wat aan, maar ze wisten het niet. Er is een periode geweest waarin geslachtelijkheid eigenlijk bijkomstig was. Het was een instinctieve drang die vervuld werd om daarna over te gaan tot de orde van de dag. Hierbij was vreemd genoeg geen sprake van bindingen op basis van sexualiteit, maar eerder op basis van samenwerking. Tot zelfs laat in de periode van de jagende stammen en de eerste veehouders treffen wij een dergelijke verhouding aan. Het is duidelijk, er is niets waarvoor dit samenblijven op zich noodzakelijk is. Nageslacht is voor de hele stam belangrijk, dus de hele stam zorgt daarvoor. Dan is de nadruk op de sexualiteit, behalve in de tijd waarin de instinctieve drang een rol speelt, ook niet voornaam. Maar dan ontstaat de bezitsgedachte.

Zodra er bezit is, wordt het belangrijker dat het nageslacht het bezit van de ouders krijgt. Hierdoor wordt dus langzaam maar zeker het nageslacht ook in een bezitsvorm ervaren: mijn kinderen zijn anders dan de kinderen van anderen: mijn kinderen hebben recht op al wat ik heb en niet de kinderen van anderen. Op zichzelf een tamelijk dwaze stelling, zeker in een tijd waarin men nog rondtrekt en de eerste landbouw begint en misschien de eerste geheimen van het handwerk worden overgeleverd, maar toch de contracten, het samenblijven van man en vrouw, de verantwoordelijkheid voor het kind, het bezitten van het alleenrecht op het kind direct samenhangen met de overdracht van eigendom. Hierdoor worden de genegenheidsbanden langzamerhand banden. Laten we het zo zeggen:

Als vroeger een vorst lange tijd oorlog had gevoerd met een andere vorst, dan bestond deze methode: De vorst huwde met de dochter van de andere vorst of die andere vorst stuurde een van zijn zonen naar het hof van zijn vroegere tegenstander waar deze dan heel waarschijnlijk aangenaam leefde en zich misschien een van de prinsessen als hoofdechtgenote koos. Hierbij werden de genegenheden, dit beeld van absolute bloedgebondenheid, gehanteerd als politieke pressiemiddelen en tevens als ondertekening van contracten.

Nu zult u zeggen: Dus waren de mannen altijd de sterksten. Dat is helemaal niet waar. Zelfs in de tijd van de jagende stammen zijn er perioden geweest waarin de vrouwen een leidende rol hebben in de gemeenschap. Heel vaak blijkt zelfs dat onder bepaalde omstandigheden de vrouwen de baas zijn: bij verandering van omstandigheden zijn dat de mannen. Als het gaat om b.v. de voedselvoorziening, dan zijn de vrouwen erg in tel. Zij hebben het voor het zeggen. Als het echter gaat om het trekken van de stam, dan blijken de mannen ineens belangrijker te zijn. Dat is ook begrijpelijk, omdat zij niet voor de kinderen behoeven te zorgen en dus de

stam gemakkelijker kunnen verdedigen. Overigens is het opvallend hierbij dat vrouwen die nog geen kinderen hebben als man worden beschouwd gedurende de trek. Niet buiten de trek, maar gedurende de trek. Hier is kennelijk de functie belangrijker dan de vraag, ben je mannelijk of vrouwelijk wat geslacht betreft.

Er zijn vele perioden met matriarchaten en veelmannerij. Als er weinig vrouwen zijn, dan zien we dat de vrouwen de baas zijn en ook vele mannen hebben, want daardoor is de continuïteit van nageslacht gemakkelijker verzekerd. In andere gevallen zien we juist weer dat de man vele vrouwen erop na houdt, hele harems. U moet dan niet alleen denken aan koning Salomo of de Farao's. Er zijn Farao's geweest die zo'n 150 vrouwen hadden. Er zijn ook andere vorsten in Israël geweest die ook zo'n groot gezin hadden. Men vergeet daarbij dat het huwelijk in die fase niet die geslachtelijke nadruk heeft die het later krijgt.

Hier is de vrouw iemand die - omdat zij nageslacht heeft - moet worden beschermd. Die bescherming kan haar alleen worden gegeven, indien zij eigendom is van een vorst. Wanneer twee broers huwen en een van de broers komt te overlijden, dan zal de andere onmiddellijk de weduwe van zijn broer huwen. Niet omdat dit geslachtelijk attractief is, maar gewoon omdat hij alleen op deze wijze zijn beschermende verplichting kan nakomen tegenover die vrouw en haar nageslacht. Dat daarbij lustverschijnselen bijkomstig een rol spelen, wil ik niet ontkennen. Maar in de gehele opmaak van die maatschappij spelen belangen een rol. Laat mij u een typisch voorbeeld geven:

De opvatting van de mores verandert naarmate de maatschappij verandert. Hebben wij te maken met een maatschappij die in zich nogal verdeeld is, dan zijn de mores heel rustig. Is het een kleine gemeenschap, dan zien we bovendien, zoals in het oude geloof zo hier en daar, dat men zelfs zo ver gaat de vrouwen te dwingen om tenminste eenmaal per jaar contact te hebben met mannen, die niet tot de eigen gemeenschap behoren. Dit is vanuit het standpunt het voortbrengen van een meer gedifferentieerd nageslacht, dus het voorkomen van inteelt, een heel gezonde maatregel. Maar alweer, het heeft niets te maken met huwelijkswaarden en eigenlijk ook niet zoveel met mannelijk en vrouwelijk als u wel zoudt denken. Het heeft te maken met de gemeenschap.

Uit dat alles blijkt hopelijk nu reeds duidelijk genoeg, dat de waardering voor de geslachten sterk afhankelijk is van de sociale omstandigheden en dat ook de wijze waarop de geslachten zichzelf beschouwen sterk wordt bepaald door de conditionerende invloed van de gemeenschap waarbinnen ze leven. Als we kijken, naar de functie die altijd in zo'n gemeenschap bestaat, dan blijkt ze nogal eens van de werkelijkheid af te wijken.

Een voorbeeld: Victoriaans Engeland. De vrouw is daar een frêle wezenje, beschermd moet worden. Ze valt flauw als ze een schok krijgt. O zeker, anders doet ze wel alsof. Maar ondertussen is die vrouw verantwoordelijk voor het gehele huishouden, en dat is een aardig bedrijf. Er zijn n.l. estates (grote landhuizen) waarin de vrouw des huizes het feitelijke bewind moet voeren over zo'n 50 á 60 personeelsleden en dan niet alleen verantwoordelijk is voor de huiselijke samenhang, maar daar naast voor het juiste verbouwen van groenten in de moestuin, het goed onderhouden van tuinen en heel vaak bovendien nog voor de sociale kant van de zaak voor zover het de pachtters betreft. Die vrouw heeft dus erg veel te doen. Haar minderwaardigheid is in zekere zin dus een fictie, die in stand wordt gehouden omdat we hier te maken hebben met een koloniserende maatschappij, en dat is meestal een mannenmaatschappij.

Vrouwen koloniseren niet. Vrouwen vestigen. Mannen trekken uit om nieuwe gebieden te onderwerpen, te koloniseren. En naarmate de onderwerping van gebieden en het onderhouden van de onderworpen gebieden belangrijker is, zal de rol van de man in de gemeenschap meer dominant zijn. Als we dus op deze manier redeneren, dan zien we dat de fictie in vele gevallen in stand wordt gehouden omdat een gemeenschap in bepaalde omstandigheden verkeert of het leven een bepaalde indeling heeft. Neem het tegenwoordige Turkije. De vrouw in Turkije is een wezen dat eigenlijk alleen in het huishouden wat te doen heeft, officieel. Ze mag niet bevel naar buiten treden. In bepaalde Arabische staten is dat precies hetzelfde. Maar diezelfde vrouw zal wel landbouwwerk en andere zware arbeid moeten verrichten, want dat is deel van haar taak. Hoe komt dat? Ze leeft in een arme gemeenschap waarin behalve hetgeen men zelf kan verbouwen en verwerken ook het inkomen van buiten belangrijk is. En of dat nu wordt verkregen door roof, oplichting, handel of door ergens in de vreemde te gaan werken, dat is de taak van de man.

In uw dagen begint het een beetje anders te worden. Er zijn tegenwoordig heel veel groepen die zeggen, wij willen emancipatie. En dan denken ze de emancipatie van de vrouw, Maar ze vergeten dit, ook de man zit vastgebakken in een rol. Ook hij is in feite de slaaf van de opvattingen die in de gemeenschap heersen t.a.v. zijn sexe. De vrouw zegt: Ik wil baas zijn in eigen buik. Maar een man wil ook wel eens mogen huilen. Een man wil ook wel een keer heel emotioneel doen of allerlei dingen gaan kopen, terwijl ze niet nodig zijn. Er wordt echter van hem verwacht dat hij dat niet zal doen, tenzij het een auto is, een radio of iets dergelijks dat zuiver mannelijk speelgoed heet te zijn, wat ook niet juist is.

Als we dus bezig zijn met mannelijk en vrouwelijk, dan moeten we niet in de eerste plaats zoeken naar de tegenstellingen, maar naar de achtergronden. En wat blijkt dan? Zelfs als u probeert de relaties van de mensen op aarde zoals ze nu rond u bestaan te ontleden, dan blijkt dat sexualiteit, mits bezien vanuit een sociaal standpunt, een veel kleinere rol speelt dan men veronderstelt. Als mensen trouwen en zij hebben onderling harmonie, dan kan er een tijd komen dat de sexualiteit misschien niet meer meetelt, maar de eenheid blijft bestaan. Breng twee mensen samen op basis van sexuele attractie, dus op het attractieve verschil tussen mannelijk en vrouwelijk, wat gebeurt er dan? Misschien houden ze het een paar jaar uit, maar dan zijn ze wel op elkaar uitgekeken en zoeken ze wel weer wat nieuws. Ze voelen zich dan niet tevreden. Waarom? Omdat de werkelijke behoefte van de mens niet is gebaseerd op de stoffelijke sexuele verschillen, maar in feite op emotionele harmonie. Emotionele harmonie betekent, een wederkerige aanvulling van besef, van denken, een weerkaatsing van elkaars stemming en wat daar verder bij te denken is. En zo komen we haast ongemerkt in de richting van dat geestelijke punt waarmee ik ben begonnen.

Bij ons is er geen man en geen vrouw en dat is ook heel begrijpelijk. Mannelijk of vrouwelijk is voor het geldende productiesysteem op aarde nu eenmaal belangrijk. Daarom is het belangrijk in de totale voertuiglijkheid, maar niet in de werkelijke persoonlijkheid. Er zijn mensen die zeggen: Wat moet ik denken, als een man vrouwelijke gevoelens heeft? Nu ja, daar kun je over nadenken en zeggen: Het is een kwestie van een afwijkend hormonenevenwicht. Dat komt inderdaad voor. Je kunt ook zeggen: Dat is een kwestie van allerlei psychische spanningen die ondergaan zijn in de vroege jeugd jaren waardoor er een afkeer is ontstaan voor de rol die een man in de gemeenschap moet spelen. En wat de vrouw betreft, is het al precies hetzelfde. Er zijn vrouwen die graag man willen zijn. Maar heel vaak blijkt hier ofwel een hormoonkwestie een rol te spelen, dan wel een psychische conditionering. Misschien wel gezien het feit dat vrouwen vrijwel altijd het onderspit moesten delven, moeder had het thuis niet zo prettig enz. enz. Vandaar de behoefte om man te zijn. Of misschien had ze een vader die zo graag een zoon wilde hebben en in de relatie met die vader langzamerhand zover is gekomen dat elke vrouwelijke rol - ook de lichamelijke en natuurlijke - werd afgewezen.

Nu kunt u zeggen, dat is verschrikkelijk. Maar waarom eigenlijk? Want in werkelijkheid is het harmonie. Het is niet dat rollenpatroon dat op aarde bestaat. Het is gewoon het harmonisch principe waardoor mensen, die op elkaar zijn afgestemd op welke wijze dan ook, een innerlijke eenheid ervaren die niet afhankelijk is van sexualiteit, ook als ze soms in de sexualiteit een verdere uitdrukking kunnen vinden. Maar dan is dit uitdrukkingmiddel en niet een noodzaak ontstaan door het feit dat de een mannelijk en de ander vrouwelijk is hetzij in lichamelijke hetzij in aanleg. Als we dus spreken over het harmoniepatroon, dan komen we als vanzelf aan die geestelijke werelden waarin men nog in vorm denkt.

U komt in Zomerland aan. U bent man of vrouw geweest en dus denkt u aan uzelf zoals u eens bent geweest. U speelt dan uw rol verder, maar werkelijk belangrijk is ze niet meer. Het blijkt dat de werkelijke contacten helemaal niet afhankelijk zijn van die uiterlijkheden. Integendeel, die uiterlijkheden verwazen langzamerhand juist omdat de werkelijke contacten zo belangrijk zijn. Dan is er een vervagen van dit patroon totdat er een incarnatienoodzaak komt. Bij die incarnatie kun je, als je dat wilt of als je bewust genoeg bent, kiezen of je of vrouw wilt worden. Met andere woorden: je kunt weer kiezen voor de mannelijke of vrouwelijke rol in de menselijke gemeenschap. Dat hangt niet alleen samen met de sociale druk, maar wel degelijk ook met de innerlijke opmaak die zo'n lichaam heeft.

Een vrouw zal organisch bijna gelijk zijn aan een man, op twee kritieke punten na waar een groot verschil is. Maar zij zal en door haar rol en door het feit dat zij nageslacht kan voortbrengen en dus zuiver stoffelijk op dat nageslacht is georiënteerd ook emotioneler

reageren. Haar gevoelswereld is voor haar belangrijker en daardoor zal ze ongetwijfeld voor zichzelf een wereldbeeld vormen waarin harmonische aspecten een veel grotere rol spelen dan wat men noemt: de kille feiten. Daarom kan voor een vrouw iets wat voor een man eigenlijk onbelangrijk en nietig is een grote importantie krijgen. Wat de vrouw daarbij niet beseft is, dat de man op zijn manier agressiviteit heeft, want zijn rol is stoffelijk gezien gedurende de dracht en de barenstijd dus die van de verdediger: hij is de beschermer. Die beschermingsdrang is weer bij de man ingebouwd, maar ook de agressie: dat is lichamenlijk. Het is een eigenschap van het voertuig, niet van de persoonlijkheid. Maar het betekent wel, dat daardoor het belevingspatroon anders zal liggen als je mannelijk of als je vrouwelijk bevoertugd bent. Dat speelt dan een rol, maar alleen voor de ervaring.

Ik heb zo vaak te maken gehad met mensen die zeiden: Waarom nu al die incarnaties? Als je nu man bent, word je dan weer een man of word je een vrouw? Dat is nu precies hetzelfde of je tegen iemand zegt. Gisteren heb je een kart gehuurd, ga je vandaag karting of neem je een grote auto? Dan zal zo iemand zeggen: Het ligt er maar aan wat ik wil doen. Zo is dat bij de incarnaties ook. En dit impliceert ook nog iets heel anders: Er zijn wat men noemt harmonische banden, die kunnen lopen van enorme reeksen incarnaties en in het eind tot een versmelting voeren. Een besefsversmelting waardoor men naar buiten toe als een eenheid ageert. Daarbij is het niet belangrijk wat men ten aanzien van elkaar in stoffelijke zin is. Wel, op welke wijze een harmonie wordt uitgedrukt. Mag ik een voorbeeld geven om het wat duidelijker te maken? Voor u is de man-vrouw-combinatie erg belangrijk. Stel, dat die er aan het begin is geweest, dan kan de volgende relatie er één zijn van vrienden of vriendinnen (beiden van gelijke vorm). In een volgende incarnatie kan één van hen ouder, de ander kind zijn. In een daarop volgende incarnatie kan de een leermeester zijn en de ander leerling. Er blijft echter een band, een aanvoelen, een harmonie bestaan. Die weerklank blijf je bij elkaar vinden, maar de vorm waarin het wordt uitgedrukt is een geheel andere. Zolang u dat begrijpt, is het wel duidelijk dat wij van onze kant heel vreemd zitten te kijken naar al die nadruk welke wordt gelegd op deze facetten van het leven: het vrouwelijke dat miskend wordt, het mannelijke dat niet wordt gerespecteerd en al die dingen meer. Ik geloof, dat dat geestelijke gezien onzin is.

Wat moeten wij er verder nog bij halen. Laten we proberen een paar facetten te zien van de moderne beweging. De vrouw wil vrijer zijn. Waarom zou ze dat recht niet hebben? Met die vrijheid neemt ze verantwoordelijkheden op zich. Zolang ze leeft in een gemeenschap waarin ze die verantwoordelijkheden kan dragen, is er helemaal geen reden te zeggen dat zij in een bepaalde ondergeschikte verhouding zou moeten leven.

Men zegt: vrouwen zijn niet voor alle arbeid geschikt. Ik weet niet, of u wel eens heeft gehoord over de mijnwerksters van Rusland. De grote traktorchauffeusses en combinerijdsters van de Ver. Staten. Een vrouw kan bijna alle beroepen vervullen. Het is alleen maar de vraag: waarvoor is zij het best geschikt? En daar gaat haar gestalte een rol spelen. Een vrouw heeft over het algemeen slankere, soepelere vingers dan een man. Dan is het duidelijk, dat zij b.v. als chirurgie eigenlijk betere mogelijkheden zou moeten hebben dan een man, zeker als het om zeer ingewikkelde zaken gaat als hersenchirurgie e.d.. Daar zou een vrouw meer op haar plaats moeten zijn dan een man. Dat geldt ook voor allerlei montagewerk. Aan de andere kant heeft de vrouw nog wel eens de neiging te doen wat zij op dat moment juist acht, ook als het niet past in het kader van bepaalde regels. En dat wil zeggen, dat waar werkelijk organisaties zijn en de vrouw geen leidende functie vervult de man beter op zijn plaats is. Dat is gewoon een kwestie van mentaliteit, van instelling.

Waarom zou je nu zeggen, dat een man in alle gevallen b.v. buitenshuis moet werken en de vrouw in huis? Dat is kolder. Er zijn heel veel mannen die beter koken dan de vrouwen. Er zijn veel mannen die het bovendien erg gezellig vinden een huis schoon te houden. U zoudt het niet geloven, maar het is toch zo. Omgekeerd zijn er heel veel vrouwen die pas het gevoel hebben dat ze meetellen, als ze op de een of andere manier hun onafhankelijkheid van de maatschappij kunnen bewijzen. Degenen die dat willen, kunnen dat doen. Waarom niet. Bovendien, het aantal mensen dat aan het normale rollenpatroon vasthoudt is zo groot, dat de kleine minderheid, de paar procent die anders willen, eigenlijk niet bestreden behoeven te worden. Hoogstens kan men zeggen. Het is zo vreemd en alles wat anders is daar moet ik niets van hebben. Plooibaarheid is natuurlijk nodig op aarde. Als ik zie hoe wanhopig die mensen worstelen om een bepaald beeld van de rol in stand te houden die men in mannelijk of vrouwelijk opzicht moet uitvoeren, dan vraag ik mij af, of men eigenlijk geen illusies in stand

houdt. Wat is belangrijker? Dat je kunt leven in harmonie met je medemensen, dat je voor jezelf het gevoel hebt op een juiste wijze temidden van je medemensen te functioneren of dat je precies doet wat de bureu goed vinden? Ik moet zeggen, dat laatste lijkt mij het meest belachelijke dat er bestaat. Want als u de bureu uw leven laat leiden, dan hebben zij er plezier van, u heeft ergernis en de bewustwording die u eruit wint, is een heel kleine: namelijk dat u een beetje meer rekening moet houden met uw eigen inzichten en minder met die van anderen. Zo zit de zaak.

Wat we verder nog krijgen is polariteit. Alles heeft een polariteit. Wij hebben een noord- en een zuidpool bij wijze van spreken. Wat men vergeet is, dat beide er alleen kunnen zijn omdat ze door een spanningsveld worden verenigd. Je zoudt kunnen zeggen, de noordpool is mannelijk en de zuidpool is vrouwelijk, maar ze kunnen alleen tezamen bestaan. De mensheid kan niet bestaan zonder deze tegenstelling.

Psychisch is het precies hetzelfde. Indien alle mensen psychisch een gelijke instelling hadden, emotioneel een gelijke gevoeligheid, dan zou de mensheid niet verder komen. Er moet een spanningsveld zijn. De bewustwording van de mensheid kan alleen voortkomen uit polariteit. Wij zullen dan vanuit ons eigen standpunt vaak alle acties zien als mannelijk en alle verwerking als vrouwelijk, maar dat is onze waardering. In wezen bestaat de mensheid omdat er mannen en vrouwen zijn. In wezen bestaat bewustwording omdat er tegenstelling zijn, of je ze licht en duister noemt of goed en kwaad. De polariteit die wij veronderstellen berust op het aannemen van een extreem iets als bepalen voor een totaliteit. En dit kan nooit waar zijn. Het extreme is hoogstens verschijnsel. De werkelijke waarde is datgene waaruit het extreme verschijnsel ontstaat, dat is bij u mensheid. Dat is bij bewustwording: licht - duister, de verhouding tussen goed en kwaad. Het is een oriëntatiemogelijkheid.

Wanneer u gaat begrijpen dat voor de geest de tegenstelling mannelijk en vrouwelijk in feite een spanningsveld betekent waardoor bewustwording en oriëntatie mogelijk worden, dan zult u ook begrijpen dat wij voor het bestaan daarvan enorm veel respect en belangstelling hebben. Aan de andere kant zien we de extreme verschijnselen als het man-zijn en het vrouw-zijn of het je man of vrouw voelen als bijkomstigheden, want het gaat ons om het totaal van de harmonische mogelijkheden die er tussen deze uitersten bestaan. Juist daarom moeten de mensen niet streven naar een definitie van uitersten (dus niet de polarisatie), maar juist naar de erkenning dat binnen de polen het werkingsveld ligt, de werkelijke mogelijkheid, de werkelijke kwaliteit.

Dan is mijn eindconclusie: Mannelijk en vrouwelijk zijn buiten de stoffelijk noodzakelijke verschillen vooral omschrijvingsvormen voor uitingen die tegenover elkaar schijnen te staan. Maar het is alleen in de wisselwerking tussen beide dat de mensheid tot stand komt. Het is de wisselwerking tussen tegenstellingen waaruit de bewustwording ontwaakt. Daarom is er voor de geest geen zodanig onderscheid dan alleen vanuit het eigen bewustzijn. Voor elke geest is het bestaan van dergelijke tegenstellingen van groot belang, alleen daaruit een werkelijke bewustwording en een erkenning van leven en levenswaarden mogelijk is. Daarmee ben ik aan het einde van mijn inleiding.

DISCUSSIE

❖ *In de Chinese acupunctuur wordt gesteld dat de kosmische energie "chi" zich manifesteert in een mannelijk en een vrouwelijk aspect, Yang en Yin in de schepping en dus ook in de mens. Zijn Yang en Yin objectieve kosmische waarden of is het subjectieve waarneming van een ons omringende en doordringende kosmische objectieve werkelijkheid?*

Dat is een filosofische opmerking. Laat mij het heel eenvoudig zeggen: Yang en Yin vormen een geheel, beide kunnen zonder elkaar niet bestaan. Ze zijn als zodanig een voorstelling die de mens hanteert om de tegenstellingen te creëren waarbinnen hij de kosmische krachten en hun werkingen beter kan begrijpen zonder dat ze op zichzelf onafhankelijke krachten zijn. Een eenvoudig voorbeeld. Eiwit is Yin, eigeel is Yang. Maar als het ei moet uitkomen, moet Yang Yin opeten voordat het kuiken "piep" kan zeggen. Met andere woorden door de eenheid ontstaat het leven. En dan is het een werkelijke kosmische kracht.

❖ *Ik vraag me af, of dat twee manifestatievormen zijn of een polariteit?*

Het is een polariteit van een en dezelfde kracht. Als u de accupunctuur erbij haalt, dan moet verder dit goed onthouden: De acupunctuur is geen concrete of abstracte wetenschap. Ze is een ervaringswetenschap die gebaseerd is op een aantal filosofische stellingen en ontleent daaraan het geheel van haar beelden en vertalingen zonder dat ze zelf een volledig objectieve waarheid toont in stelling en of werkingen anders dan de resultaten, die worden bereikt door de juiste prikkeling, de juiste punten van het zenuwstelsel.

❖ *U had het over een paar procent van de mensen (voornamelijk vrouwen) die het rollenpatroon willen doorbreken. Blijft dit zo of zal het zich uitbreiden en zal in de toekomst dit rollenverschil worden opgeheven?*

Zullen er vormen van samenleven worden gevonden waarin zowel mannen als vrouwen zich individueel en in hun beroep kunnen ontwikkelen? Eigenlijk is er al een doorbreking. Vroeger ging het deftige meisje naar Lausanne. Wat leerde ze daar? Goede manieren die ze moest uitdrukken in een paar talen (maar dat was nog onder voorbehoud), piano spelen, dansen, paardrijden en het leidinggeven aan een huishouden. Dat was een typisch vrouwelijk beroep. Tegenwoordig leren de meisjes andere dingen, skiën, basketbal. Er zijn zelfs voetbal spelende dames. Dat is al een verandering. De grote fout die de mensen maken is, dat zij in hun behoefte om het rollen patroon te doorbreken vergeten wie ze zelf zijn. Dat moet je nooit doen. Je moet bewijzen, als je vrouw bent, dat je een mannentaak aankunt. Ik vind dat iedereen daartoe de kans moet hebben. Wie werkelijk wil, zal dat ook wel krijgen. Maar hoevelen willen dat werkelijk? Feitelijk is in de situatie zoals die nu bestaat (betrekkelijk kleine gezinnen, huishoudens die niet teveel vergen, vele mechanische hulpmiddelen voor het huishouden bovendien) het rolletje van vrouw niet zo onaardig. Bovendien kun je dan je lichamelijke beschouwen als iets wat je stelt tegenover de eisen die je aan een man stelt. Het aantal mensen dat nog zo denkt is heel groot, ook in een westerse samenleving waarin - laten we eerlijk zijn - het rollenpatroon makkelijker doorbroken kan worden dan in primitievere samenlevingen. Wanneer het door u gestelde doel ooit waar zou moeten worden, dan zullen we niet moeten uitgaan van een vrijwillige ontwikkeling, maar van een sociale verandering waardoor andere noodzaken optreden. Als ik een voorbeeld daarvan mag geven: Er zijn tegenwoordig heel veel vrouwen die heus niet zo graag willen werken, maar die aan de andere kant de caravan op de camping en de auto toch graag willen betalen en waarom dan maar voor halve dagen of misschien enkele dagen in de week gaan werken. Daardoor worden ze dus automatisch in het productieproces, het algemene sociale proces meer ingeschakeld. Maar hun beweegredenen zijn dan verkeerd. Ik geloof, dat we dat wel zullen houden.

❖ *De eigenschappen van het voertuig zijn niet dezelfde als die van de geest. Wilt u dit nader toelichten.*

Ik heb geprobeerd dat toe te lichten door te zeggen dat het ene of het andere voertuig bepaalt dat de chauffeur ervan daarom anders is. Eenvoudig gezegd: u kunt vandaag werken door te rijden in een traktor vanavond uitgaan door te rijden in een sportwagen en overmorgen spelen door te rijden in een racewagen. U blijft dan toch dezelfde persoonlijkheid. U zult uw stuurtechniek moeten aanpassen aan het voertuig, dat is Uw voertuig geeft andere mogelijkheden en stelt andere eisen. Als we nu kijken naar de persoonlijkheid (het ik), dan blijkt dat het "ik" geestelijk is, dat het blijft voortbestaan ook nadat het stoffelijk voertuig ophoudt te functioneren. Dit impliceert dus dat de bestuurder niet identiek is met zijn voertuig. Hieruit kan ik de conclusie trekken, dat het dus niet noodzakelijk is dat de bestuurder dezelfde kwaliteiten behoudt die hij in zijn voertuig heeft getoond, dat hij misschien meer kwaliteiten kan bezitten of andere kwaliteiten die niet tot uiting zijn gekomen.

❖ *Er zijn dikwijls meerdere voertuigen tegelijk aanwezig.*

Als u het heeft over de stoffelijke en geestelijke voertuigen, ja. Dan kun je zeggen: je hebt een wagen, maar je hebt daarin ook nog een regenjas liggen, een paraplu, een stormhoedje en een paar schoenen. Zo kun je je aanpassen aan andere omstandigheden. Als je je dan buiten het voertuig beweegt, ben je toch nog gekleed voor het weer waarin je je begeeft. Je kunt dus stoffelijk leven om gelijktijdig uittreden in een geestelijk voertuig en naar de een of andere sfeer gaan. Maar dan moet je wel zorgen dat je de aangepaste kleding hebt en dat noemen we dan ook maar een voertuig. In die zin dus wel. Maar dat één mens meer voertuigen heeft op aarde, dat gebeurt niet. Wat wel kan gebeuren is dat iemand, maar dan moet hij een zeer bewuste persoon zijn met heel veel geestelijke kracht en heel veel wijsheid zijn huidig voertuig in een toestand van coma brengt (totale bewusteloosheid) en met zijn geest elders tijdelijk een gelijk of vergelijkbaar voertuig opbouwt. Maar hij kan niet afwijken - althans niet in alle

details - van het voertuig waarin hij elders zich heeft voortbewogen. Je zoudt kunnen zeggen: je hebt dan een slapend voertuig en een voorlopig voertuig dat toch stoffelijk waarneembaar is.

❖ *Het is een bepaalde theorie dat de menselijke geest beschikt over meerdere voertuigen en op andere planeten, andere leefstelsels.*

Dat is natuurlijk niet reëel. Een mens leeft wel gelijktijdig in meerdere werelden, maar dat zijn niet noodzakelijk stoffelijke werelden. Dat betekent dat je een besef kunt hebben dat in de slaap zou doordringen tot je hersenen (de z.g. vaste droomsequenties) en die weer worden onderbroken je valt daar in slaap en je wordt hier wakker. Maar dat kan natuurlijk niet voor andere planeten gelden. Dat is ook heel duidelijk als u even nadenkt. In de eerste plaats: Je 24-uurs dag zoals u die hier kent, bestaat niet op andere planeten. Daar zijn de dagen veel langer of veel korter. Hoe zoudt u dat ritme in overeenstemming moeten brengen? In de tweede plaats: de vormen die op andere planeten zijn ontwikkeld verschillen in heel veel opzichten, ook in mogelijkheden, sterk van datgene wat er op aarde bestaat. Een voortdurende aanpassing aan een ander voertuig zou op zijn minst genomen verwarrend werken, daar een zekere remanentie in beide voertuigen plaatsvindt t.a.v. de z.g. droombeleving van het andere voertuig. Het is dus duidelijk, dat dit niet zo aanvaardbaar is. Daarom stellen wij: Indien er sprake is van bewustzijn in meerdere werelden, dan is het bewustzijn van de andere wereld over het algemeen - en dit komt zeer vaak voor - het bewustzijn van een geestelijk bestaan in een bepaald sfeer.

❖ *... verschil in andere eigenschappen hebben voor het feit dat je hier niet helemaal aanwezig bent.*

Ik ken heel veel mensen die de indruk geven voortdurend geestelijk afwezig te zijn. Ze hebben vaak heel belangrijke posten op aarde. Een tweeledig bewustzijn kun je althans met stoffelijke hersenen niet handhaven. En geestelijk kun je geen volledige ervaring opdoen, wanneer een meervoudigheid van ervaringsbronnen gelijktijdig actief is. Dat betekent, dat het wel mogelijk is dat een deel van het bewustzijn functioneert buiten het normaal zintuiglijk geheel, maar dat het dan toch nog in relatie tot uw besef en toestand zal moeten functioneren, daar het anders voor de geest eenvoudig waardeloos is.

❖ *Ik meen wel eens gehoord te hebben dat niet je hele geest in je lichaam zit.*

Het is natuurlijk wel mogelijk dat de een of andere persoonlijkheid een geestelijke fricassee is waarvan een klein stukje is terecht gekomen in een menselijk voertuig. U moet het zo zien: voor alle menselijke doeleinden, en werkend vanuit alle menselijke begrippen is de totale geestelijke persoonlijkheid geprojecteerd in het stoffelijk voertuig, zodat het totale geestelijke bewustzijn op dit voertuig blijft geconcentreerd zolang het functioneel is, ook als delen van de energie (de levenskracht voor het voertuig) komen uit een bron, die niet volledig één wordt met dat voertuig.

❖ *Bepaalde richtingen zeggen dat het gereïncarneerde ego nooit ten volle neerdaalt in de mens.*

U kunt dit zeggen: Het is onmogelijk in een stoffelijk bewustzijn van een incarnatie waarin men door geboorte op de wereld komt, een bewustzijn te bewaren dat volledig met vorige bestaan, inclusief de geestelijke bestaanswaarden van een geestelijke wereld bevat. Dat is inderdaad waar, maar dat is eerder een kwestie dat stoffelijk wordt bepaald o.a. door het geboortetrauma dan dat ze bepaald wordt door het feit dat de geest er niet helemaal in zit. Een klein verschil.

❖ *Ik geef dit voorbeeld omdat men zegt dat de ruimteschepen vanaf de aarde worden bestuurd (verder niet te volgen).*

Dat is een voorstelling. Ik wil daarover niet strijden, als u daaraan de voorkeur geeft, mits u één ding maar blijft onthouden: Of het nu afstands- of directe bediening is, de geest is voor het geheel van haar waarnemingen en haar mogelijkheden afhankelijk van het voertuig zolang de binding tussen geest en voertuig bestaat. Er zijn ontzettend veel theorieën daarover. Als we die allemaal moeten gaan afwerken, dan hebben we nog wel 3 weken werk.

❖ *Grote leraren, die incarnaties van het volmaakte zijn, incarneren als man voor zover mij bekend. Kunt u dit toelichten?*

Ik mag in de 1e plaats stellen, dat de incarnaties die op het ogenblik in deze wereld het moest genoemd worden inderdaad mannelijk zijn. Ik wil u echter eraan herinneren dat er ook vele

vrouwelijke incarnaties zijn van volmaakte of bijna volmaakte geesten, volgens menselijke stelling. Er zijn namelijk net zoveel vrouwelijke Bodhisattva's als mannelijke. Heel vaak worden vrouwenfiguren net zo goddelijk beschouwd als mannelijke. Voor sommige mensen zelfs de H. Maagd Maria in het christendom. De maatschappij zal ongetwijfeld die sexe de hoofdrol laten spelen welke op dat moment dominant is. Maar dat betekent nog niet dat er daarom geen vrouwelijke leraren kunnen optreden. Alleen, wanneer ze als zodanig functioneren, doen ze het anders dan mannelijke leraren, want dat is nu eenmaal verbonden aan de stoffelijke mogelijkheden van het voertuig. Ik geloof dus heel eenvoudig, te kunnen stellen: Alle geestelijke waarden kunnen worden uitgedrukt middels stoffelijke geslachten, maar niet op geheel identieke wijze. Daarom zal naar gelang van de zending die men verkiest een bepaalde sexe - hetzij mannelijk hetzij vrouwelijk - worden gekozen als de meest geschikte voor het vervullen van het doel der incarnatie.

❖ *Wat is de reden dat de meerderheid in de maatschappij de kleine minderheid, die zich niet per-se in een 'manrol' of 'vrouwrol' wil zien en gedragen, zo sterk veroordeelt en zo heftig reageert op het z.g. anders-zijn?*

Dat is heel begrijpelijk, indien u zich realiseert dat er zelfs mensen zijn die zich al onprettig voelen, als ze zien dat hier in Nederland een aantal gekleurde medeburgers is bijgekomen. Wat vreemd is dat lust ik niet. Het is een bedreiging van mijn zekerheid. Wat geweest is, moet altijd zo blijven. Ook in kerken kunt u dat zien: de angst voor het andere en voor de verandering. Aangezien de maatschappij nu eenmaal is opgebouwd op een bepaalde man/vrouwrelatie (dat is toch zeker de laatste 2500 á 3000 jaar het geval geweest) moeten we ons ook helemaal niet verbazen dat juist deze verdeling van rollen voor heel veel mensen het normale betekent. Dat is de wereld die ze kennen. Op het ogenblik, dat iets daarvan afwijkt, hoe dan ook, is dit voor hen een bedreiging van eigen zekerheid, want dan kunnen zij hun begrip van hetgeen zij doen juist is, niet meer geheel handhaven. Zij kunnen hun gevoel van juistheid en meerwaardigheid niet zonder meer verder op de voorgrond zetten als primaire waarde in alle geestelijke, geloofs- en stoffelijke ervaringen. De aantasting op zichzelf is het gevaar, niet zozeer het anders-zijn. Het anders-zijn krijgt pas betekenis op het ogenblik, dat het een verstoring van het bestaande ten gevolge heeft, al is het maar van een moreel begrip van goed zijn of uitverkoren zijn.

❖ *U spreekt over de man die zich vrouw voelt of de vrouw die zich man voelt. Dit ligt in de sfeer van de travestiet. Als u hiermee de homosexualiteit bedoelt, is mijns inziens de benadering wel wat erg simplistisch.*

Ongetwijfeld is de benadering erg eenvoudig. Binnen het gestelde kader wordt echter een ingewikkelder benadering niet noodzakelijk. U moet goed begrijpen, dat ik erbij heb gezegd dat zowel stoffelijke als ook psychologische factoren daarin een grote rol kunnen spelen. Ik wil daarop nog wat verder doorgaan, indien u dat op prijs stelt.

Ik stel dan, dat in zeer veel gevallen zuivere vriendschap haast onwillekeurig leidt tot een sexuele bevestiging en dat de vriendschap hier het meest belangrijke is, niet de sexuele uitdrukking. Dit geldt ook voor alle vormen van homo-sexualiteit en het zou eveneens belangrijk moeten zijn in alle hetero-sexuele uitingen. Als u het heeft over travestieten. dan moet u wel begrijpen dat deze mensen vaak niet werkelijk de vrouwenrol begeren, maar de lichamelijke uitdrukking van de vrouw. Dan zijn er nog de transsexuelen, die de behoefte hebben te functioneren in het lichaam van de andere sexe en daardoor meestal grote problemen en complexen ontwikkelen, omdat zij aan een gevoelde behoefte, noodzaak of ideaal niet tegemoet kunnen komen. Er zijn veel meer van dergelijke afwijkingen te vinden. Wij kunnen de pedofielen, het masochisme en het sadisme erbij halen, want het zijn allemaal factoren, die in het spel tussen mannelijk en vrouwelijk een rol spelen. Maar ze hebben met het mannelijke, en vrouwelijke minder te maken dan met de conflictsituatie van het 'ik' ten aanzien van de maatschappij en zijn eigen functie. Het is b.v. heel eigenaardig dat juist mensen, die in hun dagelijks leven veel te zeggen hebben of heel erg door hun medemensen worden gerespecteerd - hetzij om hun kracht hetzij om andere redenen - veel behoefte hebben aan wat men noemt een "strengere meesteres" (Een strenge meesteres is iemand die geen zoete broodjes bakt. Integendeel, ze trekt heftig van leer.)

❖ *Ziet u dit als afwijkingen?*

Ik zie dit niet als afwijkingen zonder meer. Ik geloof namelijk niet dat het juist is om te spreken van afwijkingen, als er zoveel verschillende varianten in het patroon bestaan. Ik meen, dat het geen afwijking is, maar dat wel moet worden erkend dat juist dergelijke

neigingen en benaderingen voortkomen uit gevoelens van het eigen "ik", van eigen positie en relatie met de omgeving. Sadisme is heel vaak het vernietigen van anderen om daardoor je minachting voor het eigen "ik" te onderdrukken. Dat zal een sadist u niet toegeven, maar diep in zijn wezen is dit een van de oorzaken.

❖ *U heeft sadisme en masochisme in één adem genoemd met de vriendschapsrelaties. Dat zou ik eigenlijk willen bestrijden.*

Ik denk niet dat u mij dat kwalijk kunt nemen omdat we het hebben gehad over de verschillende functies en relaties die er in de sexualiteit kunnen voorkomen. En als delen van de verschillende varianten die daarin denkbaar zijn, zijn de door mij genoemde factoren ongetwijfeld aanwezig en mogen dus in dat verband in één adem worden genoemd. Maar laten we niet vergeten, dat daarnaast de emotionele inhouden geheel anders kunnen zijn. De vrienden- en vriendinnenrelatie b.v. kan in vele gevallen een relatie zijn die is gebaseerd op bevestigingsbehoefte, erkenningsbehoefte, op harmonie, terwijl zowel masochisme als sadisme en nog enkele andere vormen alle op een soort zelfverwerping zijn gebaseerd. Het is dus eigenlijk een haat tegen het bestaande of tegen datgene wat je bent of uitbeeldt te zijn. Daar vloeien die dingen weer uit voort. U kunt het dus niet psychologisch over één kam scheren, maar zodra het gaat om het noemen van factoren in de gedragsvariaties, is het noemen in één adem zonder meer op zijn plaats.

❖ *U stelde de bewuste keuze van een mannelijk of een vrouwelijk lichaam ter bereiking van het gestelde doen in een bepaalde incarnatie. Hoe staat u in dit geval tegenover de transsexische operatie waardoor een lichaam uiterlijk op het andere geslacht moet gaan lijken. Is dit niet in strijd met de genoemde keuze?*

Dat hoeft niet omdat niet iedereen een bewuste keuze zal doen. Ik heb n.l. niet gezegd dat het altijd een bewuste keuze is, maar dat er een bewuste keuzemogelijkheid bestaat. Als u zich realiseert hoeveel mensen in de verkeerde tram stappen alleen omdat ze niet kijken welk nummer erop staat, dan zult u mij ongetwijfeld willen geloven dat een dergelijk abrupt en onoverlegd handelen ook geestelijk kan voorkomen, zeker bij incarnatie. Naarmate men dus minder bewust handelt, is de kans groter dat men bepaalde conflicten veroorzaakt o.m. tussen de geestelijke ervaringsbehoefte en de mogelijkheden van het voertuig dat men heeft gekozen.

❖ *Is dat uitsluitend zo of zijn er nog andere mogelijkheden?*

Er zijn nog vele andere oorzaken, maar dan dwalen wij zo ontzettend ver van het eigenlijke onderwerp af.

❖ *(onverstaanbaar)*

Ik weet wat u bedoelt. U bedoelt door allerlei kunstmiddelen je gevoelens en een groot gedeelte van de lichamelijke verschijnselen veranderen in die van de andere sexe. Dat is een heel groot gebeuren. Het is bovendien een gebeuren dat zowel psychologisch als geestelijk lang niet altijd gunstig werkt. Ten laatste moeten wij er rekening mee houden dat ook zuiver stoffelijk daaruit allerlei complexen kunnen voortkomen. Dan wil ik daar nog als conclusie bijvoegen. Wanneer een dergelijke verandering wordt gedragen door een bestaande menselijke harmonie waarin geen verandering komt, zal ze een vervulling kunnen betekenen. Is dit laatste niet het geval, dan is de kans tamelijk klein dat een werkelijke harmonie, een levensvervulling zoals men beoogde met de verandering, volledig wordt bereikt.

❖ *U zei, dat samenblijven van man en vrouw niet voor de verzorging maar voor de erfenis van de kinderen nodig is. Maar veel biologen denken dat verliefdheid of paarvorming wel degelijk optreedt om de man bij dezelfde stamvrouw te laten terugkeren, namelijk voor de langdurige kinderopvoeding. Hebben zij geheel ongelijk?*

Zij hebben niet gehéél ongelijk, maar ze verwaarlozen wel één ding. Dat is dat in veel primitieve gemeenschappen na de verzorging in de eerstrijd, soms zelfs in het eerste jaar na de geboorte waarin de man wel aansprakelijkheid aanvaardt, de vrouw in feite de aansprakelijkheid voor haar kind gaat overnemen. De bescherming voor deze vrouw door de gemeenschap is dan voldoende zeker gesteld. Dit is zo vaak voorgekomen en het komt nog voor dat men dit niet als een biologische wet mag stellen, hoe graag men dit ook zou willen doen om daarmee het monogame huwelijk te verdedigen als zijnde een zeer natuurlijk gebeuren. Het is het volgens mij namelijk niet. De monogamie is voortgekomen uit de bezittersrelaties waardoor een duidelijk kenbaar nageslacht wordt gebracht van het grootste

belang is en daardoor ook machtsverhoudingen mede worden bepaald. Dat is een heel lange tijd het geval geweest.

Daarnaast wil ik erop wijzen dat zelfs nog een paar honderd jaar geleden gold dat, als eenmaal een mannelijke erfgenaam was voortgebracht door de vrouw, haar meer vrijheid werd gegund om haar eigen voorkeuren ook elders kenbaar te maken, mits natuurlijk haar heer echtgenoot dat ook deed: maar dat gebeurde nogal eens. Hier ziet u dus dat deze stoffelijke, maatschappelijke factoren inderdaad een heel grote rol spelen en mede op grond zelfs van samenlevingsvormen zoals die heden nog bestaan. Denkt u aan de Saloam-eilanden. Denkt u aan de verschillende huwelijksgewoonten die bij vele stammen bestaan en vergelijk aan de gewoonten, zoals ze bij de Pygmeeën bestaan met die bij bepaalde grote negerstammen en vergelijk die weer met de Arabische en Indiase opvatting. U zult dan mijns inziens tot de conclusie moeten komen dat de monogame verhoudingen niet voortkomen uit een biologische drijfveer, naar merendeels worden veroorzaakt door een sociale conditionering waarbij de heersende omstandigheden bepalend zijn zelfs voor de wijze waarop het monogame huwelijk wordt beleefd. Verder blijkt, dat de vrouw de neiging heeft tot monogamie zolang er sprake is van nageslacht. Is dat niet meer het geval, dan is ze net zo geneigd om variatie te zoeken als de man dit gewoonlijk al is, ook als hij deze geneigdheid voor zichzelf niet altijd zal toegeven, daar hij meent dat ze verderfelijik en des duivels is.

❖ *Vindt u onze benadrukking van mannelijk en vrouwelijk daarom wat overdreven, omdat u het verschijnsel niet goed kunt verklaren?*

Ik zou zeggen, dat ik het verschijnsel wel kan verklaren en dat ik ook weet hoe de gehele situatie zich heeft ontwikkeld. Het is namelijk zo, dat op een gegeven ogenblik, als het niet meer mogelijk is een volledige deling van het organisme tot stand te brengen zonder gelijktijdig de volledigheid daarvan en dus de levensmogelijkheid aanmerkelijk te beperken, men komt tot die tweedeling waardoor twee volkomen organismen de mogelijkheid, scheppen tot voortbrenging van nieuwe organismen. En dan kunnen we weer kiezen voor de massaliteitsmethode (bij vissen zien we dat o.a. en bij schildpadden) en we kunnen kiezen voor het beperkte nageslacht, maar dan met grotere verzorging door de ouders. Toevallig behoort u tot de soort waarin deze splitsing plus de langere draag- en opvoedingsperiode een rol heeft gespeeld. Hoe meer u het kind beschermt des te langer het zal duren voordat het volwassen wordt. Dat gelooft u misschien niet, maar als u naar de moderne tijd kijkt, dan zult heel wat mensen zien die tegen de 60 lopen zonder ooit volwassen te zijn geworden. Waaruit dus blijkt, dat hier mentaliteit mede bepalend is voor lichamelijke mogelijkheden. Gaat u kijken in het Nabije Oosten, dan zult u daar kinderen vinden van 6 á 7 jaar die een grote mate van volwassenheid schenen te bezitten. En die zelfs in staat zijn zichzelf in een vijandige omgeving behoorlijk te handhaven.

❖ *Zou de vraagsteller misschien bedoelen dat het niet toevallig is dat de mensen tot deze soort behoren?*

De vraagsteller kan misschien zeggen, dat God het zo heeft gewild. Dan ben ik niet degene die kan zeggen dat het niet zo is. Ik kan alleen zeggen dat, gezien het ontstaan van de soort en de verdere ontwikkeling van de voorvaderen en van de mensheid en aan de andere kant van de apen, dit automatisch heeft moeten leiden tot dit patroon waarbij God niet alleen de eens heeft uitverkoren voor deze factor, maar eenvoudig de omstandigheden heeft geschapen waarin een dergelijke ontwikkeling onvermijdelijk werd.

❖ *Is het niet mogelijk, dat de mens in andere paarvorming of met een gewone celdeling dat bewustzijn zou kunnen bereiken?*

Die mogelijkheid is denkbaar, maar op aarde bestaat ze niet. We moeten ons wat dat betreft aan de feiten houden. Maar ik begrijp heel goed wat mannelijk en wat vrouwelijk is. U zult ook wel begrepen dat ik juist vanuit mijn geestelijk standpunt ook tot een andere waardering hiervoor kom dan gebruikelijk is.

❖ *Is het waar dat het X-chromosoom doelmatiger evolueert dan het Y-chromosoom, omdat dit laatste minder door de autosomen wordt beïnvloed?*

Dit zou dus in het nadeel zijn van het mannelijk geslacht. Als u het zo vertelt, klinkt het nog heel waarschijnlijk ook. Maar in de praktijk is het zo, dat beide ontwikkelingen zijn die eigenschapsbepalend zijn en daarmee ook mogelijkheidsbepalend, zodat we kunnen zeggen dat de mutatievormen inderdaad altijd via het vrouwelijk geslacht lopen (dat is ook waar), maar dat de stabiliteitsfactoren via het mannelijk geslacht lopen en dat is ook waar. En dan ligt

het er maar aan hoe je het waardeert. Ik geloof niet dat het redelijk is te zeggen: dit is beter, of dat is minder goed. Je kunt alleen zeggen: het ene heeft een stabiliteitspatroon en het andere heeft een evolutiepatroon. In geen van beide gevallen wordt het patroon helemaal uitgewerkt, maar het bevat de mogelijkheden die voornamelijk in beide bestaan en die beïnvloed zijn in de totale ontwikkeling van de soort.

❖ *Heeft de fascinatie zoals die op aarde tussen mannen en vrouwen kan bestaan in het hiernamaals, al bestaat daar geen geslachtsverschil, op enige wijze haar gelijke?*

Ik zou zeggen, het klinkt misschien als propaganda, bij ons is het superieur. U kunt gefascineerd zijn door wat uiterlijkheden en daarnaast op den duur door een biochemische reactie op elkaar, maar er blijft altijd toch nog een deel van de ander dat niet bereikbaar is. Als u bij ons wordt gefascineerd door iemand, dan komt dat omdat er een harmonie, een behoorlijke uitwisselingsmogelijkheid bestaat. Op het ogenblik dat ze wordt beseft, moet ze worden aanvaard of verworpen. Er is dus geen spel, er is een overdracht. Is die aanvaarding eenmaal gedaan, dan beleef je de totaliteit, dus ook elkaars herinneringen en wezen volledig en kun je uit deze wederkerige beleving vaak tot gezamenlijke conclusies komen, die voor beiden een zodanig verlichtende werking hebben, dat hieruit een harmonische binding ontstaat die niet gemakkelijk meer kan worden verstoord. Ik geloof, dat dat heel belangrijk is vanuit het standpunt van het "ik". Wij brengen dus geen nieuwe geestjes voort, maar aan de andere kant bereiken we dus wel meer eeuwigheid.

❖ *Kijken mannen in culturen zónder sexuele frustratie en mét voldoende mogelijkheden voor echte intimiteit, als ze een vrouw zien ook eerst naar benen en borsten?*

Het is al zo lang geleden! Ik geloof, dat in heel veel van die culturen de mannen in de eerste plaats kijken naar de attractie, dit zal heel vaak de beweging zijn. Het is dus niet belangrijk of de vrouw verhuld of niet verhuld is. Het is alleen belangrijk dat bepaalde droombeelden in de man worden gewekt door de beweging, de gestalte of mijnentwege het stemgeluid van de vrouw. Dat is dan de starter. Dan is het waakvlammetje aangestoken en zodra de mogelijkheid komt, ploft de geysers aan.

❖ *Ik proef hieruit dat het niet het recht van de man is om op de vrouw te jagen. Het ligt toch in hetzelfde vlak dat de vrouw het recht heeft om zich tot de man aangetrokken te voelen en zich op de man te richten?*

Ja. Maar gezien het rollenpatroon is het op het ogenblik zo, dat de man de illusie mag hebben de jager te zijn, terwijl de vrouw bepaalt wie hij zal vangen. Dit geldt praktisch overal. Het is zelfs zo, dat waar het huwelijk een koopkwestie is (vaak z.g. ongezien) het meestal de vrouw is die indirect en via intriges bepaalt welke kandidaat de kans krijgt om een bod te doen. U moet de vrouw in haar mogelijkheden niet te zeer onderschatten. Dat de vrouw het recht wil hebben om ook eens tegen een man te zeggen: "Hallo, lekkere troel" in plaats van zich dat alleen maar te laten aanleunen, dat kan ik haar niet kwalijk nemen. Maar ik meen, dat dit alleen een uitingskwestie is die in de feitelijke situatie niet zo erg veel verandering brengt.

❖ *Welk gedrag is onvermijdelijk genetisch mannelijk of vrouwelijk doordat het vastligt in het DNA of voortkomt uit een ontwikkeling van het zenuwstelsel vóór de geboorte. Weet u voorbeelden van zulk niet cultureel bepaald mannelijk of vrouwelijk gedrag? Ik bedoel gedrag dat wortelt in het zenuwstelsel, dus niet in de lichaamsbouw.*

U heeft dus gesteld dat bij de geboorte door het aantal genetische factoren dat wordt bepaald waar de nadruk zal komen te liggen en wordt het kind dus mannelijk of vrouwelijk. Dit betekent niet, dat het zenuwstelsel daardoor veel verschilt. Er zijn echter wel enige verschillen. De werkelijk lichamelijke verschillen, ook met betrekking tot het zenuwstelsel zijn namelijk nogal klein. Wel heeft het interne evenwicht bij de vrouw alle andere mogelijkheden en dus ook een licht afwijkende ontwikkeling t.a.v. het interne evenwicht en de secreties van de man. Dat bepaalt dan inderdaad wel een deel van het gedrag, maar dit is een tamelijk klein gedeelte. Ik heb geprobeerd om dat in mijn inleiding duidelijk te maken door te zeggen dat de psychische reactie en benadering van man en vrouw een enigszins andere is. Maar dit zijn verschillen die gewoon genetisch bepaald zijn en waarmee door conditionering een groot gedeelte van de reacties, die u aan het zenuwstelsel zonder meer toeschrijft, ongedaan kunnen worden gemaakt. Ze kunnen dus gemakkelijk worden veranderd. Maar de verschuiving in het interne evenwicht, die bij de rijpheid ontstaat voor de man en voor de vrouw, kun je niet veranderen.

- ❖ *Is feminisme volgens u een essentieel mannelijk of vrouwelijk verschijnsel? Als u het eerder mannelijk vindt, acht u dan ook een vorm van typisch Yin-emancipatie mogelijk, dus met typisch vrouwelijk geachte mogelijkheden of hebben we een dergelijke emancipatie allang?*

Ik geloof, dat emancipatie niet alleen feministisch is. Ik meen, dat emancipatie (de drang naar vrijheid die nooit verwezenlijkt kan worden op aarde) elke mens is ingeboren en dat men onder de druk van bepaalde omstandigheden kiest voor een bepaald doel dat men nastreeft. Indien de vrouw wordt aanvaard als een man, dan is ze weer ontevreden, omdat dan haar vrouw zijn toch teveel wordt miskend. U kunt dan zeggen. Dat is voor mij niet waar, maar het is in het algemeen een waarheid die nu eenmaal geldt voor de doorsnee-vrouw. U zou kunnen zeggen, dat het voor de man precies hetzelfde is. Die man zit ook vaak in een mallemolen. Hij wil ook vrij zijn, hij wil ook geëmancipeerd zijn. Zijn beeld van emancipatie is dan weer enigszins anders dan dat van de vrouw. Zijn beeld is: het beschikken over alle materiële mogelijkheden zonder gelijktijdig gebonden te zijn aan een daarmee in overeenstemming zijnde hoeveelheid materiële verplichtingen. Dat is voor de man het idee van emancipatie. Als ik het zo bekijk, dan zie ik dit niet als een typisch Yin-verschijnsel. Ik zie dit ook niet als een typisch trekje van het mannelijke, maar doodgewoon als een je richten op een bepaald onderwerp om daarmee je werkelijke gevoelens van onvrijheid (die is maatschappelijk tegenwoordig ontzettend groot, groter dan u zich realiseert) uit te leven. De vergissing die men daarbij maakt is, dat men denkt dat als men zijn doel bereikt, vrij te zijn. Het blijkt dan, dat men alleen zijn ketenen heeft veranderd.

- ❖ *Het mannelijk en vrouwelijk schoonheidsideaal is het stokpaardje van de reclame. Hoe meer minderwaardigheidsgevoelens men hiermee weet op te roepen des te groter de omzet van de artikelen. Helemaal afschaffen van een schoonheidsideaal lijkt, irreal, omdat de hang naar schoonheidsidealen voor alle culturen universeel is. Weet u een oplossing om de ervaring van het uiterlijke schoonheidsideaal toch democratischer te verspreiden?*

Ik meen, dat u langzaam maar zeker die kant al uitgaat. Als een bepaald soort zeep wordt geadverteerd door op zeep verliefde dames, dan moet u gewoon schrijven: Ik koop het niet totdat een vent het mij aanbeveelt. Ik zie niet in waarom er alleen blaadjes voor de man moeten zijn met mooie vrouwen erin. Het omgekeerde mag ook. Ik wil alleen maar zeggen: u kunt het idee van schoonheid niet ongedaan maken. U kunt misschien wel proberen schoonheid los te maken van seksuele prikkels. Dit door overal een beroep op te doen en dan te voorkomen dat een auto alleen wordt verkocht met een mooie dame erin. Laten ze er een mooie Tarzan in zetten, dat is ook een leuk gezicht. Als u op die manier reageert, kunt u de betrekkelijkheid van wat men volgens mij ziet: als een exploitatie van seksualiteit toch wel wat veranderen. Het is echter zo, dat over het algemeen de man wordt toegezegd dat hij lelijk mag zijn, als hij maar charmant is. De vrouw moet schoon zijn, want zonder dat wordt haar charme maar zelden erkend.

- ❖ *Is het in principe niet zo dat bij alle zoogdieren het mannetje een pronkdier is. Ook bij de mens?*

Ik meen, dat in dit geval een verdere emancipatie van de man noodzakelijk is.

- ❖ *Toen Parmenides het waagde om in zijn dualistisch denken het licht vrouwelijk te noemen en het duister mannelijk, werd hij spoedig op de vingers tikt. Het licht moest mannelijk heten net als bij de Chinezen waar mannelijkheid Yang is. Ligt daar een onweerspreekbare natuurwet in dat filosofen het vrouwelijke altijd Yin duister of negatief noemen of komt het doordat ze zelf man zijn?*

Degene die het denkbeeld ontwerpt zal over het algemeen geneigd zijn zichzelf en zijn eigen soort als superieur te beschouwen. Als u mij niet gelooft, moet u maar eens kijken hoe de Duitsers zichzelf tot edel-Germanen hebben gemaakt, terwijl er nog naar heel weinig werkelijk Germaans bloed in zit, hoe andere mensen hun eigen meerwaardigheid verkondigen en zelfs Nederlanders zichzelf beschouwen als beter dan Belgen. Met andere woorden: Het is maar vanuit welke kant je redeneert, hoe je de zaak formuleert. Ik geloof, dat je je niet moet blind staren op de formulering, zeker niet als mannelijke denkers het licht mannelijk willen maken, ofschoon het in zekere zin en overdrachtelijk misschien ook mannelijk genoemd mag worden, omdat het licht het duister pleegt te penetreren.

- ❖ *Ik meen dat het licht noch mannelijk noch vrouwelijk is.*
Het is alomvattend zodra we het geestelijk begrijpen.

- ❖ *In "De vrouw als eunuch" schrijft Germaine Greer dat vrouwen in onze samenleving eigenlijk gecastreerd zijn. Door onderdrukking is de algemene levensenergie (libido of Eros) niet gericht op de ontwikkeling van talenten, maar op het fantaseren over een romantisch liefdesideaal dat niet wortelt in de realiteit. Zo maakt de mannenmaatschappij het de vrouw onmogelijk volwaardig mens te zijn. Bent u het daarmee eens?*

Absoluut niet. Ik kan begrijpen, dat de schrijfster haar eigen situatie als zodanig ervaart, maar dat ze dit tevens ziet als een algemene en objectieve waarheid, dat gaat mij te ver. Ik geloof namelijk, dat de vrouw op haar eigen wijze vele mogelijkheden heeft, zeker in de moderne tijd, om aan al die frustraties en beperkingen te ontkomen, maar dat ze in vele gevallen het dromen prefereert omdat dit aanvaardbaarder is dan de werkelijkheid en het zoeter is in gedroomde romantiek te leven dan geconfronteerd te worden met de harde feiten waaronder ook het eigen onvermogen. Wat dat betreft, willen wij in dit geval eraan toevoegen dat vele mannen een soortgelijke droom koesteren. Ik denk hierbij aan degenen die menen dat alleen CDA, de VVD, de P.v.d.A., de PPR enz juist en goed is. Zij dromen dat deze partijen de maatschappij zouden kunnen hervormen, zonder te beseffen dat ledige woorden aan de feiten nog nooit iets hebben veranderd en denkbeelden alleen dan zin hebben, indien zij wortelen in de daden van de mensen.

Hiermee zijn we hopelijk aan het einde gekomen van alle vraagstelling. We zullen dan nu overgaan tot de afsluiting.

SLOTREDE

Ik zijn bezig geweest over mannelijk en vrouwelijk en zijn natuurlijk weer verzeild geraakt in de strijd tussen de sexen. Maar laten we zeggen: het is een heerlijke strijd waarin altijd degene die op het slagveld blijft liggen toch weer het genot van een zekere overwinning pleegt te kennen.

Laten we ons niet te druk maken over de vraag of mannelijk of vrouwelijk nu beter is. Laten we ons gewoon afvragen, of mannelijk en vrouwelijk, beschouwd als polen van de mensheid niet het veld omspannen waarbinnen harmonie mogelijk moet zijn. Want het is het harmonisch principe, het is het elkaar aanvaarden en begrijpen dat het belangrijkste is. Dit is veel belangrijker dan elk verschijnsel, elk uitingspatroon op aarde.

Juist als je geestelijk en innerlijk komt tot de aanvaarding van de totaliteit, zul je deze harmonie met behoud zelfs van een eigen gedragspatroon kunnen uitstralen naar allen. Voor wij is een wereld waarin mannen tegenover vrouwen en vrouwen tegenover mannen staan onaanvaardbaar. Voor mij is alleen een wereld aanvaardbaar waarin mannen en vrouwen, beseffend in hoeverre zij verschillen zowel in eigenschap als soms in mogelijkheid, bereid zijn elkander als volwaardig te aanvaarden en zo in een gezamenlijk denken datgene, tot stand te brengen waardoor geen mens meer wordt uitgesloten op grond van uiting, naar slecht de harmonie en de kracht die men kan bijdragen tot het geheel zal worden geteld. Dan zal de geestelijke bewustwording een veel juistere uitdrukking hebben gekregen in de op zichzelf toch zeer goede en materiële mogelijkheden. En hierdoor zal een versneld bewustwordingsproces middels de menselijke vorm voor zeer vele entiteiten uit de geest mogelijk zijn.

Ik weet, dat dit nu nog niet zover komt: dat het nog een lange tijd zal duren. Maar er verandert steeds meer. Voor hen die ontevreden zijn zou ik willen zeggen. Tel ook wat bereikt is, niet alleen wat u zoudt willen. Want wat u zoudt willen, zoudt u betreuren, indien u het zoudt waarmaken. Maar wat u heeft bereikt, geeft u een reële basis voor alle verdere ontwikkeling die voor uzelf en de wereld harmonisch kan blijven.

Als u ooit de kosmos in mannelijk en vrouwelijk indeelt, onthoud dan één ding: Als er één God is, zijn licht en duister niets anders dan facetten van zijn ene Wezen. Laten wij ons dan niet beter achten dan God en de facetten als afzonderlijke waarden projecteren om God zo te binden aan één van zijn verschijningsvormen.